

януари доказа, че турцитѣ отстъпватъ и Одринъ. Него день, както казахъ вече, великиятъ диванъ въ Цариградъ рѣши това отстъпване. Но на утрѣто, на 10 януаръ, единъ неочакванъ прѣвратъ измѣни коренно положението. Младотурцитѣ свалиха Кямилъ паша, убиха Назима *единствено* защото бѣше се рѣшило даването на Одринъ. Можехме ли да очакваме отъ тѣхъ доброволното даване на тая крѣпость, особно слѣдъ като тѣ направиха отъ нея лозунгъ на своята революция, особно слѣдъ като и Енверъ изпъкна на сцената? На всички бѣ позната неговата трескава дѣятелностъ въ Триполи. Скѣсването на прѣговоритѣ, както азъ тогава телеграфирахъ г. Бобчеву, който ми бѣ депеширалъ, че г. Сазоновъ не може да си обясни това скѣсване, „стана почти недѣля слѣдъ тоя „прѣвратъ на Енвера и подиръ като г. Даневъ взе мнѣнието на Грей и посланицитѣ въ Лондонъ, отъ които „никой не можеше да го увѣри, че отговоръ отъ Портата „ще има. И фактътъ, че тоя отговоръ се даде слѣдъ като „скѣсването стана, доказва, че турцитѣ нѣмаше да отговарятъ, ако скѣсването не бѣ станало“. Както и да е, слѣдъ прѣврата всички ние си правехме слѣднитѣ разсуждения:

1-о. Ако и прѣди Енвера турцитѣ трупаха войски на Чаталджа и Галиполи, какво ще стане сега, когато тоя енергиченъ авантюристъ е натоваренъ съ отбраната на отечеството? И ако отъ начало още бѣхме рѣшили скоро да свършваме войната, защото една четиримилионна България не може въ края на крайщата да съкруши една двадесетмилионна Турция, трѣбва ли сега да бездѣйствуваме додѣто стотини хиляди турски войници се прѣхвърлятъ отъ Азия въ Европа?

2-о. Щомъ младотурцитѣ направиха прѣвратъ за да не дадатъ Одринъ, могатъ ли тѣ да ни го отстъпятъ доброволно? Не. Тѣ ще искатъ или да го прѣвземемъ, или Европа да имъ наложи неговото отстъпване, за да има съ какво да се извинятъ прѣдъ партията си. За да се постигне първото, трѣбва подновяването на военнитѣ дѣйствия, за да се добие второто, трѣбва европейска намѣса и дълги прѣговори.

И събитията оправдаха тия прѣдвиждания. Скоро подиръ поражението на Булаиръ, тѣ почнаха да дѣйству-